

ikke er nogen Bestemmelse for, at Præster skulle tjøre omkring, saa kjender jeg heller ikke nogen saadan Bestemmelse. Men da det er almindeligt, at Præster have Befordring saa at sige allevegne, saa forekommer det mig, at, er der noget Sted, hvor de kunde behøve det, saa er det i disse Egne. Jeg vilde have ønsket, at Finansudvalget kunde have tiltraadt dette Forslag. Smidlertid staar det jo i Thingets Magt at stemme derved, saa at det godt kan blive vedtaget endnu, og jeg vil ønske, at Thinget vil have sin Opmærksomhed henvendt derpaa. — Der er ogsaa af den høitærede Kirke- og Undervisningsminister stillet et Forslag med Hensyn til Theatrets Bestaaen. Det forekommer mig, at de store Overskrivelses, som ere skete ved det kongelige Theater, fuldstændig berettigede Rigsdagen i sin Helhed til at tage Forholdsregler, for at det ikke skal vedblive at gaa som hidtil. Ja, jeg mener endog, at de ikke alene berettigede, men endog i høi Grad forpligtede os dertil; thi er der nogen Ting, der er i Stand til at svække Rigsdagens Ansæelse, saa er det dette, at den Nar for Nar vedtager Love, som ikke blive overholdte, og som mangen Gang — saaledes kunde det næsten se ud — ikke en Gang agtes overholdte. Det forekommer mig derfor, at det er i høi Grad rigtigt og nødvendigt, at der sfer Noget for at forebygge dette. Nu er det imidlertid en anden Sag, om den Bestemmelse, som Folkethinget har truffet ved anden Behandling, nemlig at lukke Theatret, er den rigtige Fremgangsmaade. Dersom den høitærede Minister havde stillet sit Forslag derhen, at vi kunde have forpagtet Theatret bort, skulde han have faaet min Stemme; det kunde maaske i alt Fald have givet en Indtægt til Statskassen, og derved kunde noget af den Gjæld, som Theatret har paadrager sig, afbetales. Eller havde Ministeren stillet sit Forslag derhen, at vi havde solgt Theatret, saa kunde jeg ogsaa være gaaet med. Jeg vil indrømme, at det maaske kunde være rigtigt, om vi solgte Theatret for moderat Pris til Kjøbenhavns Kommune f. Ex. Det kan jo ikke negtes, at Kjøbenhavns Kommune har ydet ikke ringe Bidrag til Theatrets Opsørelse. Jeg kunde maaske endnu være gaaet et Skridt videre; dersom der var stillet et Forslag om at skænke det til Kjøbenhavns Kommune, kunde jeg endda have nogen Tilbøjelighed til at stemme derved (Modsigelse). Ja, jeg vil gjerne indrømme, at dette maaske ikke var saa ganske rigtigt, og at det maaske var for stor en Gave — Kjøbenhavn har vistnok haat stor Fordel paa Landets Beføstning med Hensyn til Salget af Fæstningsterrainen o. s. v. — men imidlertid tror jeg, at Theatret paa denne Maade vilde kunne blive bestyret lige saa godt som hidtil, og jeg mener, at vi derved vilde kunne have befriet Statskassen for en meget stor Udgift. Der er tidt talt om det kongelige Theaters store Fortjenester, at det var en Kunstanstalt, en Dan- nelsesanstalt, og man har endog undertiden sam-

menlignet det med en Folkehøjskole — hjært Barn har mange Navne, det vide vi jo alle. Men det kan dog nok være, at denne Kunst ikke har gavnat Befolkningen saa meget, og jeg vil sige, at jeg for mit Vedkommende har spejdet meget for at se Frugten af det kongelige Theaters Virksomhed. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) fortalte os ved Finanslovens 2den Behandling, at han havde tilbragt de mest ophøjede Timer i Theatret, og han sagde, at han maaske neppe vilde være bleven den Mand, han er, hvis han ikke havde gaaet i det kongelige Theater. Noget Saadant omrent var det, han udtalte, idet han tillige tilspøjede, at han havde faaet en aandelig Løstelse i det kongelige Theater. Jeg fremdrager ingenlunde dette, fordi jeg vil modsigte det ærede Medlem; thi naar det ærede Medlem siger det, saa maa jeg jo tro, at det er sandt; men jeg tror dog, at en saadan Anstalt maa kunne vise sine Frugter ogsaa paa anden Maade end derved, at en enkelt Mand har Gavn deraf. Jeg har nu f. Ex. tænkt paa Kjøbenhavn; naar jeg har gjort dette, saa er det fordi Theatret nu engang ligger i Kjøbenhavn, og er der noget Sted, hvor det kunde have virket heldigt og godt, er det i Kjøbenhavn. Men have vi da set, at det kongelige Theater f. Ex. har virket til en heldig Udvikling i politisk eller religiøs Retning? Jeg veed det ikke. For mig staar det, som om Udviklingen snarere har været uheldig (Ufrydelse af Brix). Jeg vil sige til det ærede Medlem, som svarer mig, at hvis den nye Grundlov af 1866 er en Frugt af det kongelige Theater, saa betakker jeg mig for den Slags Frugter. (Ufrydelse.) Jeg vil dog henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at dersom det havde viist sig den Gang, da Grundlovskampen stod paa, at Kjøbenhavn var gaaet i Epidien for vor Frihedsudvikling, saa skulde jeg have været meget villig til at give endog en stor Sum til det kongelige Theater, thi saa vilde jeg have tænkt, at det dog kunde være muligt, at det kongelige Theater havde haat sin Del deri. Men se vi paa Valgstatistikken, vil det vise sig, at Kjøbenhavn staar langt tilbage for det øvrige Land. Beboerne i Kjøbenhavn have paa ingen mulig Maade mødt saa talrige ved Valgene, som Folk i hele det øvrige Land. (Bille: De behøvede det ikke) Jeg skal dog indrømme, at i Kjøbenhavns 5te Valgkreds have de mødt i ikke saa ringe Tal, men jeg tror ikke, at dette er en Frugt af det kongelige Theater, jeg tror, at det langt snarere er det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), som har forstaaet at vække sine Valgere paa en saadan Maade, at de mødte saa talrig; af det kongelige Theater var dette ikke nogen Frugt. — Jeg forundrede mig egentlig over, at det ærede Mindretal i Finansudvalget ikke har kunnet følge Flertallet i denne Sen-